

Bibliai szabadegyetem
Angyali üdvözlét
Lukács evangéliuma 1:1-38

Lukács az olvasónak – Teofilusnak – időbeli támpontot ad az első fejezet kezdő soraiban. Ez az időmeghatározás a mai olvasónak is pontos megjelölés. A Keresztelő János születése körüli események időben Nagy Heródes uralkodásának utolsó éveire esnek. A leírás történelmi keretbe helyezése gondosan összeállított igehirdetést jelent. Jézus és előhírnöke valóságos események mozgatói, akiknek történeti valósága ugyanolyan fontos, mint a próféciákban századokkal korábban megfogalmazott ószövetségi szakaszok.

Az első fejezet elbeszéléseiben himnusz-szerű szakaszok mutatnak a korabeli gyakorlatra: a bibliai részeket megénekeltek, ezek részletei nyílnak meg a beszélők ajkán. Ezek az egyházi gyakorlatban ma is rendszeresen elhangoznak, zeneszerzők csodálatos harmóniákban fogalmazzák meg. Templomok freskóin, könyvek színes lapjain gyakran jelennek meg a fejezet eseményei. Gábrriel Istentől kapott üzenettel keresi fel Zakariást, aki meglepetve hallgatja az égi küldöttet. Gábrriel Máriát is megszólítja, aki ugyancsak meglepődik a találkozón. Mindkét jelenetnek egyforma a kiteljesedése: a nem mindennapi események váratlanságából felocsúdva szívből engedelmeskednek a felcsendülő prófétai szónak. Zakariás, majd felesége, továbbá Mária, majd férje is szívébe rejti az elhangzottakat. Gábrriel megjelenése és szavai hirtelen szólnak bele a megszokott életvitelbe, mégis a napi élet részeiként, természetes egyszerűséggel játszódnak le a megszólított személyek életében. Váratlanul érte őket az angyal olyan értelemben, hogy nem saját személyüket érintően gondoltak a bekövetkező eseményre, ugyanakkor kellően felkészítve voltak, hiszen az eseményeket országszerte régóta várták. Hétről-hétre elhangzottak a Messiásra és előhírnökre utaló ígértek.

Érdemes arra felfigyelni, miként reagáltak sokan az ígéretek teljesedésekor. A Messiásra és előfutárára utaló szakaszokat általánosan ismerték, mégis sokan úgy reagáltak, ahogyan Máté evangéliumának 2. fejezete írja.

A papok beosztás szerint végezték szolgálatukat. Ezzel több helyen is találkozhatunk, mert a templom berendezési tárgyainak leírása, a velük végzendő szolgálatok rendje több helyen is olvasható (többek között 4Móz 25. fejezetétől). Gábrriel a templomban Zakariásnak utal arra, hogy fiának milyen életvitele lesz. Ez az életforma az életét Istennek szentelő ember gyakorlata. Ennek példáit ószövetségi történetekben találjuk (4Móz 6:1-8 – a nazírok; Bír 13:4-5 – Sámson; 1Sám 1:11 – Sámuel). Az angyal szavai végül Malakiás könyve 3. fejezetére utalnak.

A Jézus születését hírül adó elbeszélésben az angyali szózat itt is himnusz formájában hangzik el. Gábrriel köszöntő szavaival azt tudatja Máriával, hogy általánosságban sokan várták a Szabadítót, sokan áhították azt, hogy fiuk lehessen az ígért szabadító, de a köszöntésbe foglalt „kegyelembe fogadott” kifejezésnek mélyreható értelme volt. A kiválasztott fiatal lányt fogadta Isten kegyelmébe. Mária előtt jól ismert fordulatokat használ a mennyei küldött:

Ésa 7:14. verse úgy teljesedik, hogy abban az isteni akarat teljes egyértelműséggel domborodik ki. Szüztől születik a Megváltó.

Az Ószövetségben is előforduló Jézus név gyakori volt a zsidók között. A név jelentése „Jahveh a szabadító”.

És 9:6-7. verseit idézik a királyságra utaló kifejezések.

Az, hogy a születendő gyermek uralkodásának nem lesz vége, Dn 2:44. versét idézi a fiatal lány emlékezetébe.

Fekete István